

La metamorfosi

Com Jeremy Corbyn ha pres el control dels laboristes.

EFE

© The Economist

Una tarda assolellada, a la terrassa del pub Bristol Flyer un grup de seguidors de Jeremy Corbyn són en una taula debatent sobre el míting que el líder laborista havia fet a la ciutat el dia abans. “Tres mil persones? Tanta gent hi havia?”, pregunta un. “Sí, penses en Corbyn i diries 500.000!”, respon un home amb una samarreta dels Ramones. Tanmateix, fan cap a la batalla següent. Distribueixen fulletons que alaben el líder laborista i ataquen els *tories* i els blairistes. Però aquests corbynistes no són simpatitzats del Partit Laborista. Són membres d’una agrupació rival: el minúscul Partit Socialista.

Des que el setembre passat va guanyar la disputa pel lideratge del Partit Laborista, Corbyn i la seva antiga banda d’aliats de l’esquerra dura del partit han pres el control del laborisme. Això és producte, parcialment, d’un esforç per part de retorçats agitadors externs per inundar el partit amb activistes i desafiar els moderats que hi ha als seus òrgans. Però això també és gràcies a un augment –en gran part no orquestrat– de nous membres prèviament desil·lusionats, molts d’ells joves.

Una nova disputa pel lideratge, desencadenada després d’una moció de censura contra Corbyn duta a terme per diputats moderats al juny, il·lustra la transformació del partit. Corbyn es me-

reixeria fracassar. Els últims onze mesos els laboristes han perdut escons a les eleccions municipals, no han aconseguit exigir responsabilitats al Govern, s’han contagiats d’antisemitisme, s’han desplomat a les enquestes i, gràcies a la mediocre campanya per la permanència a la UE, han contribuït a la votació favorable al *Brexit*. Després del referèndum, la major part de l’oposició liderada per Corbyn va dimitir. Malgrat tot això, Corbyn avança cap a una victòria sòlida en la disputa pel lideratge davant d’Owen Smith, el candidat dels moderats (de fet, bastant d’esquerres), el 24 de setembre. Aquesta setmana un tribunal va sentenciar que als 130.000 membres del Partit Laborista que s’hi

d'agost Tom Watson, número dos dels laboristes, va al·legar que al partit s'hi estaven infiltrant trotskistes de grups com el Partit Socialista (que al seu web presumeix que membres seus assisteixen a actes de Momentum). Certes persones de Momentum volen restablir la "moció de confiança obligatòria" (*reselection*), que permetria als membres locals fer fora actuals diputats laboristes en exercici.

Els esforços de Momentum estan lligats amb els de partits d'extrema esquerra com el Partit dels Treballadors Socialistes (SWP, les seves sigles en anglès). John Ferret, que dirigeix el grup laborista a l'Ajuntament de Portsmouth, descriu com han canviat les coses: "Abans les reunions [del partit] eren agradables i se centraven en la política local i les campanyes municipals. Ara estan dominades pels activistes de Momentum. La majoria de moderats ja no s'hi presenten i als que sí que hi van se'ls fa un discurs si critiquen Corbyn". El més desconcertant "és veure que es ven el *Socialist Worker* [la publicació de l'SWP] tant a fora com a dins de la reunió".

La presa del poder té un reflex a escala nacional. El Fòrum de Política Nacional, un òrgan per a la formulació de polítiques creat per Tony Blair, ha estat marginat en favor del Comitè Executiu Nacional (CEN), que s'ha decantat a l'esquerra; a les eleccions del 8 d'agost els sis escons reservats per a representants de districte van anar a parar a corbynistes, que ara ocupen 16 dels 33 llocs. Un document difós per Lansman al desembre (titulat "Assumir el control del partit") proposava donar al CEN dret de veto sobre la selecció dels candidats. Si Corbyn és reelegit, s'espera que purgui la seu del partit i que faci fora Iain McNicol, el secretari general, de tendència moderada.

Tanmateix, la transformació laborista es deu tant a les circumstàncies com a les conspiracions. Les condicions per a la victòria de Corbyn estan al punt: anys d'austeritat concentrada en el jovent, un líder sortint (Ed Miliband), les transigències del qual per millorar els resultats no van servir per salvar el Partit Laborista de la decepció electoral, i, de manera crucial, les noves normatives que permeten a no-membres votar en l'elecció del líder per 3 lliures (uns 3 euros i mig).

Els esquerranosos idealistes han entrat en tromba fins a triplicar l'electorat del partit i portar Jeremy Corbyn, que inicialment no tenia esperances, a una victòria aclaparadora.

Alguns dels qui s'hi han unit recentment són antics membres que van abandonar el partit durant els anys de Blair. D'altres són joves sense experiència en la política de partits. Però només una minoria, tot i que ben organitzada, són entristes. La majoria senzillament se senten atrets per l'estil transparent de Corbyn i la seva política intransigent. Això és evident a la seva pàgina de Facebook (que té més "m'agrada" que la del Partit Laborista) i als seus mítings. A Bristol els oradors van vituperar Thangam Debbonaire, una diputada laborista local que havia criticat Corbyn, alhora que el públic cridava "no la trieu de candidada!".

Això assenyala una veritat dura per als laboristes moderats: la metamorfosi del partit és tant un auge d'entusiasme de baix a dalt com una presa del poder a la cúpula. Sense "el moviment", els canvis de dalt a baix serien impensables. La massa de nous membres protegeix Corbyn i obliga els qui volen obrir-se pas al partit a cedir davant d'ell: dels tres candidats laboristes a alcaldies elegits els dies 9 i 10 d'agost passats, un (Steve Rotherham, el guanyador inesperat a Liverpool) és un aliat de Corbyn i un altre (Andy Burnham a Manchester) és un moderat que ha consentit els corbynistes. Mentre tinguin aquesta base gran i creixent, Corbyn pot fer front als seus parlamentaris i continuar reconstruint el partit fins que li plagui.

Això són unes notícies excel·lents per als *tories*, que es miren la situació pensant en unes eleccions anticipades que els permetrien cobrar avantatge a les enquestes (14 punts segons l'últim sondeig de YouGov). I aquestes circumstàncies també deixen els moderats del Partit Laborista –que continuen sent una gran minoria i són majoritaris al grup parlamentari– amb un dilema inquietant. Alguns s'estan pensant declarar la independència de Corbyn i establir un grup parlamentari separat. Però el Partit Laborista és un partit tribal i la majoria de diputats es decanten per atrinxerar-se. Tenen per davant una llarga espera. ●

Traducció d'Arnau Figueras

han apuntat des del gener se'ls ha de permetre votar, per la qual cosa la victòria de Corbyn és gairebé segura.

Com s'ho ha fet el formidable partit centrista de Tony Blair per acabar a les mans de Corbyn, un admirador d'Hugo Chávez? L'entrisme hi ha tingut un paper destacat. La victòria de Corbyn va fer retornar veterans de les batalles laboristes dels vuitanta, quan l'agrupació marxista Militant va intentar prendre el control del partit. Un pencaire de l'extrema esquerra, Jon Lansman, ara dirigeix Momentum, un poderós moviment corbynista. Les seves agrupacions municipals han arribat a dominar moltes filials laboristes i empenyen els diputats a donar suport a Corbyn. El 10